

Handläggare: Christina Höglom
Telefon: 08 508 25 606

Till
Socialnämnden

"Best practise" i arbetet med budget- och skuldrådgivning i vräkningsförebyggande syfte

Svar på motion (2012:11) från Karin Rågsjö (v)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på motionen
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Sammanfattning

I en motion från Karin Rågsjö (v) betonas vikten av ett aktivt vräkningsförebyggande arbete där budget- och skuldrådgivning utgör en central

del. Motionären föreslår därför att det arbetssätt som utvecklats inom ett budget- och skuldrådgivningsprojekt vid Enskede- Årsta- Vantörs stadsdelsförvaltning 2008-2010 implementeras i hela staden.

Förvaltningen anser att det är viktigt att stadsdelsförvaltningarna bedriver ett aktivt arbete för att förebygga vräkningar och menar att budget- och skuldrådgivning utgör en central del i detta arbete. Förvaltningen bedömer att det vräkningsförebyggande arbetet har utvecklats i staden. Flertalet stadsdelsförvaltningar bedriver idag ett aktivt arbete och har avsatt särskilda resurser för detta. Förvaltningen anser vidare att det är angeläget att erfarenheterna från förvaltningarnas lokala vräkningsförebyggande arbete tas tillvara och sprids. Det är också av största vikt att det arbete som genomförts i ett nyligen avslutat flerårigt stadsövergripande projekt för att utveckla stadens budget- och skuldrådgivning får fortsätta, bl.a. med hjälp av e-tjänster. Bedömningen är att det finns ett behov av fortsatt metodutveckling, uppföljning och stadsgemensam samordning i frågorna.

Bakgrund

I motionen påpekas att staden bör uppmärksamma behovet av kompetens vad gäller budgetrådgivning i arbetet mot hyresskulder och att det i arbetet mot hemlöshet ska ingå att arbeta förebyggande mot hyresskulder och andra skulder. Motionären menar att stadsdelsnämnderna måste arbeta aktivt och uppsökande gentemot dem som behöver hjälp med skuldsanering för att kunna få eller behålla en bostad. I Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltning bedrevs under åren 2008-2010 ett projekt som utgick från budget- och skuldrådgivning riktat till personer som riskerade avhysning från hyres- eller bostadsrätt. Motionären anser att detta arbetssätt bör implementeras i hela Stockholms stad och föreslår därför Kommunfullmäktige besluta att stadsdelsnämnderna ska arbeta enligt ”best practice” och ta tillvara erfarenheterna från detta projekt i syfte att förebygga vräkningar och hemlöshet.

Ärendet

Ärendet är remitterat till socialnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs, Spånga- Tensta och Östermalms stadsdelsnämnder samt till stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom socialförvaltningens avdelning för stadsövergripande sociala frågor

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det är viktigt att stadsdelsförvaltningarna bedriver ett aktivt arbete för att förebygga vräkningar. Budget- och skuldrådgivning utgör en central del i detta arbete.

I budget för 2009 gavs Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd i uppdrag att genomföra ett stadsövergripande projekt för utvecklandet av en effektiv budget- och skuldrådgivning. Bakgrunden var bl.a. att köerna till budget- och skuldrådgivningen generellt för staden var mycket långa och att förvaltningarna utvecklat olika arbetssätt för verksamheten. Inom projektet anställdes sex budget- och skuldrådgivare vid stadsdelsförvaltningarna med längst kötid (Bromma, Enskede-Årsta-Vantör, Hägersten-Liljeholmen, Hässelby-Vällingby, Skärholmen och Älvsjö). Ett av projektens mål var att halvera antalet personer i kö från att mätningarna inleddes i augusti 2010 fram till att de avslutades i juni 2011. Målet uppnåddes inte helt, men kön minskade med 45 procent från 779 personer till 439 personer. Andra mål för projektet var att tydliggöra uppdraget för stadens budget- och skuldrådgivning samt att utveckla och implementera stöd för en effektivare rådgivningsprocess.

Ett förslag till stadsgemensamma riktlinjer som ska tydliggöra uppdraget har tagits fram. Riktlinjerna antogs i socialnämnden 2011-11-24 (Dnr 1.6-0470/2011) och har ännu inte behandlats i kommunstyrelsen.

Ett nytt ärendehanteringssystem Boss (budget- och skuldsaneringssystem) som ska förenkla administrationen av ärenden kommer att införas. En stadsgemensam e-tjänst utvecklas bestående av två delar, ett "guiderum" som främst vänder sig till invånarna samt "visuell styrning" som vänder sig till rådgivare och chefer. "Guiderummet" ska fungera som rådgivningens förlängda arm på webben och syftar till att förbättra informationen om rådgivningen för såväl sökande som socialtjänsten. I och med att informationen förbättras förväntas de sökande vara bättre förberedda inför träffen med budget- och skuldrådgivaren, vilket gör rådgivningsmötena effektivare. "Visuell styrning" ska ge rådgivare och chefer en bättre ögonblicksbild av ärendeflödet och därmed förbättra förutsättningarna för effektiv verksamhetsplanering. Såväl utvecklingen av e-tjänsten som implementeringen av Boss har finansierats av särskilda medel från stadens e-tjänstprogram. Det fortsatta ansvaret för e-tjänsterna har våren 2012 överförts till socialförvaltningen.

I budget för 2010 gavs dåvarande socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden i uppdrag att ”i samverkan med stadsdelsnämnderna, bostadsförmedlingen och bostadsbolagen utföra aktiva vräkningsförebyggande insatser”. Arbetet fokuserade på konkreta åtgärder för att utveckla samverkan mellan olika aktörer i syfte att minska antalet vräkningar och redovisades i *”Rapport om vräkningsförebyggande arbete i Stockholms stad”* (SoN 2011-02-17, Dnr 3.2-0602/2010). Rapporten slår fast att när det vräkningsförebyggande arbetet är organiserat i en särskild funktion som är huvudansvarig för samtliga hyresfrågor uppstår tydlighet externt mot hyresvärdar och Kronofogden och internt mellan olika enheter inom stadsdelsnämnden. Vidare påpekas att uppsökande arbete är av stor betydelse och att en strukturerad samverkan mellan socialtjänsten, hyresvärdar och Kronofogen är en förutsättning för att kunna förhindra vräkningar. I rapporten föreslås att stadsdelsnämnderna fastställer rutiner för att säkerställa att inga barnfamiljer vräks och att socialtjänsten är närvarande när Kronofogden verkställer en vräkning. Därutöver anges att det är angeläget att mål och indikatorer för det vräkningsförebyggande arbetet införs i ILS-webben.

Med rapporten som underlag genomförde socialförvaltningen våren 2011 heldagsseminarier om vräkningsförebyggande arbete för c:a 125 handläggare och chefer vid stadsdelsförvaltningarnas individ- och familjeomsorg, socialpsykiatri, omsorg om funktionsnedsatta och äldreomsorg. Seminarierna behandlade hyreslagstiftning, kronofogdens arbete med vräkningar, hur socialtjänsten, bostadsbolagen och kronofogden kan arbeta tillsammans för att förebygga vräkningar och barnperspektiv vid risk för vräkning. Som goda exempel på vräkningsförebyggande arbete presenterades Enskede-Årsta-Vantörs budget- och skuldrådgivningsprojekt *”Ekonomi i fokus”* och Södermalms rörliga team. Projektrapporten *”Ekonomi i fokus. Budget - och skuldrådgivning vid hyresrådgivning och träningsboenden”* spreds till samtliga förvaltningar.

Det är förvaltningens uppfattning att stadsdelsförvaltningarnas vräkningsförebyggande arbete har utvecklats under de senaste åren. De flesta förvaltningar bedriver ett aktivt arbete och har avsatt särskilda resurser till detta. Budget- och skuldrådgivningen fyller en mycket viktig funktion i detta arbete. Rådgivningen har också mycket stor betydelse i samband med att personer beviljas boende i försöks- eller träningslägenhet. I stadens riktlinjer för handläggning av försöks- och träningslägenheter anges bl.a. att det är viktigt att innan biståndsbeslut fattas undersöka den sökandes situation när det gäller eventuella tidigare vräkningar, hyresskulder samt andra skulder som kan påverka

möjligheten att överta ett förstahandskontrakt. Möjligheten till avbetalningsplaner, skuldsanering etc. bör undersökas och påbörjas i ett så tidigt skede som möjligt.

Förvaltningen anser att det är angeläget att erfarenheterna från det lokala vräkningsförebyggande arbete som bedrivs vid stadsdelsförvaltningarna tas tillvara och sprids. Enskede-Årsta-Vantörs projekt är ett utmärkt exempel på sådant arbete. Det är också av största vikt att det arbete som påbörjats inom det stadsövergripande budget- och skuldrådgivningsprojektet får fortsätta utvecklas, bl.a. med hjälp av e-tjänster. Bedömningen är att det inom budget- och skuldrådgivningsverksamheten finns ett behov av fortsatt metodutveckling, uppföljning och en stadsgemensam samordning i frågorna.

Bilaga

1. Motion (2012:11) av Karin Rågsjö (v) om ”best practise” i arbetet med budget och skuldrådgivning i vräkningsförebyggande syfte i stadsdelarna